

Obsah

ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK A OZNAČENÍ	8
PREDSLOV	11
1 TRVALÁ UDRŽATELNOSŤ V MESTSKOM INŽINIERSTVE.....	13
1.1 VŠEOBECNÉ DEFINOVANIE POJMU TRVALO UDRŽATELNÝ ROZVOJ	13
1.2 TRVALO UDRŽATELNÝ ROZVOJ V KONTEXTE MESTSKÉHO INŽINIERSTVA.....	15
1.3 GLOBÁLNE SYSTÉMY HODNOTENIA UDRŽATELNOSTI STAVIEB	22
1.4 SPOLOČNÉ ZNAKY SYSTÉMOV HODNOTENIA UDRŽATELNOSTI STAVIEB	29
1.5 VÍZIE IDEÁLNEHO MESTA	30
1.5.1 <i>Ideálne mesto starovekého Ríma.....</i>	<i>30</i>
1.5.2 <i>Ideálne mesto podľa Leonarda Da Vinciho</i>	<i>32</i>
1.5.3 <i>Utopistické mesto Thomasa Mora.....</i>	<i>34</i>
1.5.4 <i>Campanellov Slniečny štát</i>	<i>35</i>
1.5.5 <i>Baconova Nová Atlantída, Cesta na mesiac Cyrana z Bergeraku a Morellyho</i> <i>Zákonník prírody.....</i>	<i>36</i>
1.5.6 <i>Novodobé ideálne mestá</i>	<i>37</i>
1.5.7 <i>Najväčšie metropolitné oblasti sveta.....</i>	<i>38</i>
1.6 LITERATÚRA POUŽITÁ V KAPITOLE 1	40
2 NAJSTARŠIE SÍDELNÉ ÚTVARY A MESTÁ SVETA	43
2.1 VYMEDZENIE NAJSTARŠÍCH ARCHEOLOGICKÝCH LOKALÍT A MIEST.....	43
2.2 NAJSTARŠIA ARCHEOLOGICKÁ LOKALITA GÖBEKLI TEPE V TÜRECKU	44
2.3 NAJSTARŠIE MESTSKÉ HRADBY V MESTE JERICHO	47
2.4 ÇATAL HÜYÜK AKO ROZSIAHLE OSÍDLENIE Z OBDOBIA NEOLITU	49
2.5 HLAVNÉ MESTO SÝRIE DAMASK.....	51
2.6 HISTORICKÉ MESTO BULHARSKA PLOVDIV	53
2.7 FAJJÚM - JEDNO Z NAJSTARŠÍCH EGYPTSKÝCH MIEST	55
2.8 ARGOS - HISTORICKÉ MESTO NA PELOPONÉZSKOM POLOSTROVE	57
2.9 JEDNO Z NAJSTARŠÍCH MIEST ČÍNSKEJ HISTÓRIE SI-AN	59
2.10 SVÄTÉ MESTO JERUZALEM.....	62
2.11 CARAL – ZREJME NAJSTARŠIE MESTO AMERIKY	66
2.12 POZORUHODNÉ MESTSKÉ PLÁNOVANIE V MESTE MOHENDŽODÁRO.....	68
2.13 BABYLON - HLAVNÉ MESTO BABYLONSKEJ RÍŠE.....	71
2.14 ARCHITEKTONICKÝ KLENOT TALIANSKA – RÍM.....	73
2.15 NÍTRA AKO NAJSTARŠIE MESTO SLOVENSKA.....	77
2.16 LITERATÚRA POUŽITÁ V KAPITOLE 2	80
3 INOVÁCIE A MODERNIZÁCIA V MIESTNEJ ÚZEMNEJ SAMOSPRÁVE	87
3.1 ÚVOD DO INOVÁCIÍ V KONTEXTE MESTSKÉHO INŽINIERSTVA.....	87
3.2 OBSAH POJMOV INOVÁCIE A MODERNIZÁCIA.....	88
3.2.1 <i>Inovácie a modernizácia všeobecne.....</i>	<i>88</i>
3.2.2 <i>Definícia inovácie</i>	<i>89</i>

3.2.3	Inovácie na Slovensku.....	92
3.2.4	Politika EÚ v oblasti inovácií	95
3.2.5	Definícia modernizácie	98
3.3	ZÁKLADNÉ ATRIBÚTY MODERNÉHO MESTA	99
3.3.1	Súčasnosť a jej vplyvy	99
3.3.2	Moderné mesto.....	101
3.3.3	Moderné mestá na Slovensku.....	102
3.4	HISTÓRIA REFORIEM A MODERNIZÁCIE V SLOVENSKEJ SAMOSPRÁVE.....	107
3.4.1	Znovuobnovenie samosprávy	107
3.4.2	Z histórie verejnej správy a samosprávy na našom území	107
3.4.3	Rok 1990, čo mu predchádzalo a čo nasledovalo	110
3.4.4	Decentralizácia verejnej správy.....	111
3.4.5	Fiškálna decentralizácia	113
3.4.6	Koncepcia modernizácie územnej samosprávy v Slovenskej republike.....	114
3.4.7	Záver z Koncepcie modernizácie územnej samosprávy.....	117
3.5	LITERATÚRA POUŽITÁ V KAPITOLE 3	121

4. OBLASTI A PRÍKLADY MODERNIZÁCIE A INOVÁCIÍ V SAMOSPRÁVE..123

4.1	ZÁKLADNÉ OBLASTI MODERNIZÁCIE A INOVÁCIÍ	123
4.1.1	Ekonomizácia územnej samosprávy	123
4.1.2	Informatizácia územnej samosprávy	124
4.1.3	Rozvoj ľudských zdrojov	128
4.1.4	Systém riadenia kvality procesov	133
4.1.5	Monitoring územnej samosprávy	137
4.1.6	Využívanie moderných a inovatívnych nástrojov a riešení v samospráve.....	139
4.1.7	Centrá efektívneho administratívneho výkonu kompetencií a agend	140
4.2	NÁSTROJE INOVÁCIÍ A MODERNIZÁCIE MIESTNEJ ÚZEMNEJ SAMOSPRÁVY	141
4.2.1	Rozvoj digitálnej spoločnosti na Slovensku.....	141
4.2.2	Politika EÚ v oblasti výskumu a inovácií.....	144
4.2.3	Program SR v oblasti výskumu a inovácií.....	146
4.3	PRÍKLADY INOVÁCIÍ A MODERNIZÁCIE V SAMOSPRÁVE NA SLOVENSKU	147
4.3.1	Aktuálny stav.....	147
4.3.2	Informačný systém DCOM.....	148
4.3.3	Informačný systém ARGENTIS	149
4.3.4	Použitie dronov v samospráve	150
4.4	INOVÁCIE V EURÓPE A VO SVETE	152
4.4.1	Motivácia inovácií v európskych mestách.....	152
4.4.2	Inovačné trendy – svetoví lídri.....	154
4.4.3	Na záver niekoľko inovatívnych nápadov zo sveta.....	154
4.5	LITERATÚRA POUŽITÁ V KAPITOLE 4.....	157

5 BEZPEČNOSŤ SÍDELNÝCH ÚTVAROV V SR.....159

5.1	SYSTÉMOVÝ PRÍSTUP K MANAŽÉRSTVU BEZPEČNOSTI OBCE	159
5.1.1	Úvod do problematiky	159
5.1.2	Systém manažérstva bezpečnosti.....	161
5.2	NÁVRH ROZSAHU A ŠTRUKTÚRY SYSTÉMU MANAŽÉRSTVA BEZPEČNOSTI OBCE	164

5.2.1	Návrh rozsahu SMBO	165
5.2.2	Návrh štruktúry	165
5.2.3	Zainteresovaní účastníci	168
5.3	VEDENIE	168
5.3.1	Vedenie a záväzok	169
5.3.2	Politika bezpečnosti obce	169
5.3.3	Roly, zodpovednosti a právomoci	170
5.4	PLÁNOVANIE	171
5.4.1	Činnosti na riešenie bezpečnostných rizík	172
5.4.2	Ciele bezpečnosti obce a plánovanie ich dosiahnutia	173
5.5	PODPORA	175
5.5.1	Vymedzenie zdrojov na vytvorenie SMBO	175
5.5.2	Kompetencie hlavných funkcionárov	177
5.5.3	Spôsob komunikácie, spolupráce a súčinnosti medzi jednotlivými zložkami SMBO	181
5.5.4	Druhy interných bezpečnostných dokumentov obce	183
5.6	PREVÁDZKA	184
5.6.1	Zásady personálneho naplnenia organizačnej štruktúry SMBO a prípravy bezpečnostných pracovníkov	184
5.6.2	Organizovanie bezpečnosti	185
5.7	HODNOTENIE VÝKONNOSTI A ZLEPŠOVANIE	186
5.7.1	Hodnotenie výkonnosti	186
5.7.2	Zlepšovanie	192
6	PAMIATKOVÁ STAROSTLIVOSŤ	195
6.1	KULTÚRNE DEDIČSTVO	195
6.2	ČO JE TO NÁRODNÁ KULTÚRNA PAMIATKA A PAMIATKOVÁ STAROSTLIVOSŤ	197
6.3	ZÁKLADNÉ VYBRANÉ POJMY PAMIATKOVEJ STAROSTLIVOSTI	199
6.4	DELENIE KULTÚRNYCH PAMIATOK	201
6.4.1	Delenie kultúrnych pamiatok z hľadiska povahy	201
6.4.2	Delenie nehnuteľných kultúrnych pamiatok z hľadiska druhového určenia	201
6.4.3	Delenie hnutelných kultúrnych pamiatok z hľadiska druhového určenia	201
6.4.4	Delenie kultúrnych pamiatok z časového hľadiska	202
6.4.5	Delenie kultúrnych pamiatok z hľadiska vyjadrenia ich výpovednej hodnoty	203
6.5	STRUČNÉ DEJINY SLOVENSKEJ PAMIATKOVEJ STAROSTLIVOSTI	203
6.6	SÚČASNÁ INŠTITUCIONALIZOVANÁ PAMIATKOVÁ OCHRANA NA SLOVENSKU	206
6.6.1	Inštitúcie ochrany pamiatkového fondu	206
6.6.2	Ústredný zoznam pamiatkového fondu	208
6.6.3	Charakter pamiatkovej ochrany	208
6.7	PAMIATKOVÉ VÝSKUMY A STAVEBNO-TECHNICKÉ PRIESKUMY	210
6.7.1	Archívny výskum	210
6.7.2	Základné pamiatkové výskumy	212
6.7.3	Dokumentácia z pamiatkového výskumu	215
6.7.4	Základné stavebno-technické prieskumy v pamiatkovej ochrane	215
6.7.5	Nepredvídané nálezy	217
6.8	PAMIATKOVÁ OCHRANA VO VYBRANÝCH MEDZINÁRODNÝCH DOKUMENTOCH	217

6.8.1	Aténska charta	218
6.8.2	Benátska charta.....	218
6.8.3	Haagska konvencia	219
6.8.4	Európsky dohovor o ochrane archeologického dedičstva.....	219
6.8.5	Dohovor o ochrane architektonického dedičstva Európy	220
6.8.6	Dohovor o ochrane svetového dedičstva UNESCO	220
6.8.7	Slovenské kultúrne pamiatky v Zozname svetového dedičstva UNESCO.....	221
6.9	PAMIATKOVÁ OBNOVA	225
6.9.1	Základné vybrané spôsoby a metódy pamiatkovej obnovy.....	225
6.9.2	Základné princípy ochrany a obnovy pamiatkového fondu.....	229
6.9.3	Príprava pamiatkovej obnovy	230
6.9.4	Schvaľovací proces plánovanej obnovy kultúrnej pamiatky	231
6.9.5	Schvaľovací proces plánovanej úpravy nehnuteľnosti v pamiatkovom území... 231	
6.10	VYBRANÉ PAMIATKOVÉ OBNOVY.....	232
6.10.1	Obnova kaplnky sv. Michala a priľahlého Turzovho paláca na Oravskom hrade	232
6.10.2	Obnova dreveného Kostola sv. Juraja v Trnovom	233
6.10.3	Obnova Sobášneho paláca v Bytči.....	234
6.10.4	Obnova Kubínyiovského kaštieľa vo Vyšnom Kubíne	235
6.10.5	Obnova Rosenfeldovho paláca v Žiline.....	236
6.10.6	Obnova Stodolovej vily v Liptovskom Mikuláši	237
6.10.7	Obnova torzálnej hradnej architektúry	238
6.10.8	Obnova a dostavba barokového kaštieľa v Gbeľanoch.....	239
6.10.9	Obnova kaštieľa (zámku) Kunerad.....	240
6.11.	LITERATÚRA POUŽITÁ V KAPITOLE 6	241
7	IDS – INTEGROVANÉ DOPRAVNÉ SYSTÉMY	243
7.1	INTEGROVANÉ DOPRAVNÉ SYSTÉMY AKO SÚČASŤ MESTSKÝCH AGLOMERÁCIÍ	243
7.1.1	Zásady tvorby IDS.....	244
7.1.2	Prínosy IDS.....	248
7.1.3	Postupnosť krokov smerujúcich k integrácii VOD na danom území.....	249
7.2	ZÁKLADNÉ OBLASTI INTEGRÁCIE.....	251
7.2.1	Tarifný systém IDS.....	251
7.2.2	Dopravný systém IDS.....	254
7.2.3	Infraštruktúra v rámci systému IDS	255
7.3	POČIATKY VZNIKU IDS	257
7.3.1	Zahraničné skúsenosti pri tvorbe a budovaní IDS	257
7.3.2	IDS v Spolkovej republike Nemecko.....	259
7.3.3	IDS vo Švajčiarsku	261
7.3.4	IDS v Rakúsku	265
7.3.5	IDS v Českej republike.....	268
7.4	SÚČASNÝ STAV INTEGRÁCIE VEREJNEJ OSOBNÉJ DOPRAVY V SR.....	272
7.4.1	Bratislavská integrovaná doprava – BID.....	274
7.4.2	Integrovaná doprava Žilinského kraja – IDŽK.....	278
7.4.3	Integrovaný dopravný systém Východ – IDS Východ.....	283

7.4.4 Integrovaný dopravný systém Banskobystrického samosprávneho kraja – IDS BBSK.....	285
7.5 LITERATÚRA POUŽITÁ V KAPITOLE 7	286
8 ÚVOD DO LEGISLATÍVNEHO ROZMERU SAMOSPRÁVY.....	289
8.1 VZŤAH SAMOSPRÁVA - OBČAN.....	289
8.2 ČO JE DEMOKRATICKÝ ŠTÁT?.....	290
8.3 PRINCÍP PRÁVNEHO ŠTÁTU	292
8.4 ZÁKLADNÉ PRÁVNE ATRIBÚTY OBCE	294
8.4.1 Samostatné rozhodovanie.....	294
8.4.2 Normatívne právne akty.....	296
8.4.3 Správa majetku obce	297
8.4.4 Iné právne úkony obce	298
8.5 OBYVATEL OBCE A PARTICIPÁCIA NA SPRÁVE VECÍ VEREJNÝCH.....	300
8.6 VOEBY, PRÁVO VOLIŤ A BYŤ VOLENÝ	305
8.7 SUBSIDIARITA A ČINNOSŤ KOMUNITNEJ SAMOSPRÁVY V MESTSKOM PROSTREDÍ	311
8.7.1 Korene subsidiarity.....	312
8.7.2 Základné princípy subsidiarity.....	312
8.7.3 Subjekty a ich participácia v princípoch subsidiarity	313
8.7.4 Verejné zdravie v princípoch subsidiarity.....	315
8.7.5 Ochrana životného prostredia v princípoch subsidiarity.....	317
8.7.6 Riešenie sociálnej situácie a subsidiarity.....	318
8.7.7 Povinnosti občana a zahraničné príklady subsidiarity	320
8.8 POUŽITÁ LITERATÚRA V KAPITOLE 8	321